

T.B.M.M. - YENİ YOL
Grup Başkanlığı

Tarih : 18.07.2025
Sayı : 44

Mehmet ATMACA
Saadet Partisi Bursa Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnşaat Mühendisliği Meslek Kanunu Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 18.07.2025

Mehmet ATMACA
Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Tarih: 29-8-2025	Esas No: 2/3223

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
21 Temmuz 2025
Numara:

T B M M GENEL BİRDARLIK
21 Temmuz 2025
1668760

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ MESLEK KANUNU TEKLİFİNE İLİŞKİN GENEL GEREKÇE

2019 yılı itibarıyla ülkemizde bir kısmı devlet, bir kısmı vakıf ve bir kısmı da teknoloji enstitüsü olmak üzere toplam 133 üniversitede inşaat mühendisliği eğitimi verilmektedir. İnşaat mühendisliği bölüm ve programlarının 2019-2020 yılı öğrenci kontenjanı 12.277 kişidir. Yaklaşık olarak her yıl 12.000 diplomalı inşaat mühendisi sektöre katılmaktadır. İnşaat mühendisliği eğitimi yapan üniversitelerin çoğunda gerekli olan altyapı ve öğretim kadrosu bulunmamaktadır. Üniversiteler arasındaki öğretim kadrosu, fiziki yapı ve laboratuvar farkı aynı zamanda öğrenciler arasında nitelik farklılığı yarattığı gibi denklik sorunu da yaratmaktadır.

Öğrenciler, yapı üretim sürecinde kullanılan malzeme ve mesleki uygulamalar ile ancak mezun olduktan sonra tanışmaktadır. Öğretimin ağırlığının klasik sınav sistemiyle yapılması ve yeterli olmayan öğretim kadrosu nedeniyle öğrenciler mesleğe hazır olmadan okulu bitirmektedirler. Buna rağmen mezun oldukları an 28 Haziran 1938 gün ve 3458 sayılı “Mühendislik Mimarlık Hakkında Kanun”a göre mühendislik hizmeti verme hakkına sahip olmaktadır. Yeni mezunların sınırsız hak ve yetkilerle donatılması günümüz mühendislik hizmetlerinin en büyük sorunudur.

Belirtilen kanuna göre mühendislik diploması alan herkesin, meslekte herhangi bir deneyime sahip olmaksızın sınırsız yetkiyle donatılması, ülke coğrafyasının %96’sının deprem tehlike ve riski altında bulunması nedeniyle telafisi mümkün olmayan sakıncalar yaratmaktadır.

Benzer sorunla karşılaşan birçok ülke, mühendislik hizmetlerinin kalitesini artırmak için “profesyonel mühendislik” sistemine geçerek hem deprem hasar risklerini azaltmakta, hem de kamusal hizmetleri kaliteli hale getirerek tüketici haklarını ve insan hayatını korumaktadır.

İlişikte sunulan inşaat mühendisliği meslek kanununun amacı çağdaş tekniklere ve dünya standartlarına uygun, kaliteli ve güvenilir mühendislik hizmetlerinin tüm ülkede kişiler ve toplum yararına sunulmasıdır. Ayrıca mühendislik hizmetlerine ilişkin yanlış uygulamaların önlenmesinin yanında mühendislik hizmet ve ürünlerinin kamu adına denetlenmesini sağlamaktır.

Bu nedenle:

- 1-İnşaat mühendisliği bölüm ve programlarından yeni mezun kişinin temel mühendislik bilgisinin yeterli bir seviyeye çıkarılmasının sağlanması.
- 2-Mühendislik hizmetlerinin kişi ve toplum yararına verilmesi nedeniyle yanlış uygulamaların önlenmesi, kalite ve güvenliğin artırılması için gerekli önlemlerin alınması.
- 3-Mühendislik hizmetlerinin yeterli mesleki bilgi ve deneyim sahibi kişiler tarafından verilmesinin sağlanması ve bu bilgileri verecek olan inşaat mühendislerinin belgelenmesi.
- 4-İnşaat Mühendisliği hizmeti üretecek olan kişilerin yetki ve sorumluluklarının yasal çerçevede tanımlanmış olmasının sağlanması.

5-Kişi ve kurumlar adına yapılan denetim hizmetlerinin kamu adına yapılan bir hizmet olması nedeniyle mesleki yeterliliğe sahip, bilgi ve deneyimi belgelenmiş olan inşaat mühendisleri tarafından yapılması.

6-Inřaat mühendisliği hizmetlerinin verilmesi sürecinde, hizmeti veren kişilerin meslek ve meslek etiği açısından tam olarak denetlenmesi.

7-Inřaat mühendisliği mesleği ile ilgili bilgilerin çok çabuk eskimesi nedeniyle, meslek mensuplarının çağdaş teknik ve bilimsel gelişmeleri takip edebilmesi için “**meslek içi eğitim**” sürecine tabi tutulmalarının sağlanması.

8-Giderek değersizleşen İnşaat Mühendisliği mesleğinin saygınlığının artırılması için yeni ve çağdaş bir sistemin ortaya konması,
gerekmektedir.

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ MESLEK KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, inşaat mühendisliğinin toplumdaki saygınlığını artırmak, çağdaş tekniklere uygun, kaliteli ve güvenilir mühendislik hizmetlerinin tüm ülkede kişiler ve toplum yararına sunulmasını ve bu hizmetlere ilişkin yanlış uygulamaların önlenmesinin yanında mühendislik hizmetlerinin ve ürünlerinin kamu adına denetlenmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, inşaat mühendisliği mesleğinin faaliyet alanlarını, inşaat mühendisinin, uzman inşaat mühendisinin ve yetkin inşaat mühendisinin faaliyet alanlarını, yetki ve sorumluluklarını, yetkilendirme koşullarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,

b) İlgili idare: Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki uygulamalar için büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyeleri, bu alanlar dışında kalan alanlarda valilikleri, yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip diğer idareleri,

c) Oda: İnşaat Mühendisleri Odasını (İMO),

ç) İnşaat mühendisi: En az 4 yıl lisans düzeyinde inşaat mühendisliği eğitimi almış ve bunu belgeleyen kişiyi,

d) Uzman inşaat mühendisi: 3 yıllık mesleki deneyim sonrası yapılan Uzman Mühendislik Sınavında başarılı olmuş ve mesleki uygulama sayılan konularda sorumluluk ifade eden imza yetkisine sahip inşaat mühendisini,

e) Yetkin inşaat mühendisi: 7 yıllık uzman mühendislik deneyimi sonrası Yetkin Mühendislik Sınavında başarılı olmuş ve mesleki uygulama sayılan konularda sorumluluk ifade eden imza yetkisine sahip inşaat mühendisini,

f) Proje müellifi: Mühendislik tasarım hizmetlerini iştigal konusu olarak seçmiş, yapının etüt ve projesini hazırlayan ve sorumlusu olan uzman veya yetkin mühendislerini,

g) Uygulama projesi: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı mimarlık ve mühendislik hizmetleri şartnamesinde, mimarlık ve ilgili mühendislik hizmetleri kısımlarında tanımlanmış projelerini,

ğ) Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu: İnşaat Mühendisleri Odası bünyesinde oluşturulan yedi asil ve yedi yedek üyeden oluşan kurulu,

h) İnşaat Mühendisleri Odası Meslek İçi Eğitim Merkezi: İnşaat Mühendisleri Odası bünyesinde oluşturulan ve meslek mensuplarının meslek içi eğitimini düzenleyen birimi,

i) Denetim Üst Kurulu: Bakanlık bünyesinde İnşaat Mühendisleri Odası, ilgili bakanlık ve fakülte temsilcilerinden oluşturulan kurulu,

i) Temel Mühendislik Sınavı: Uzmanlık sınavına girebilmek için başarı şartı aranacak sınavı,

j) TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Faaliyet ve Uzmanlık Alanları

İnşaat mühendisliği faaliyet alanları

MADDE 4- (1) İnşaat mühendisliği; betonarme, çelik, ahşap, yığma yapılar, binalar, mevcut yapıların güvenliklerinin belirlenmesi, bina yıkımı ve hasara uğramış yapıların incelenmesi, yapıların güçlendirilmesi, köprüler, viyadükler, tüneller, nükleer tesisler, sanat yapıları, enerji nakil hatları, karayolları, demiryolları, metro ve hafif raylı sistemler, havalimanları pist ve apronları, trafik yönetimi, toprak işleri, kıyı ve liman yapıları, sulama ve kurutma, su istasyonları, baraj, gölet, sel kontrolü, temiz ve pis su arıtma tesisleri, kanalizasyon, boru hatları, doğal gaz depolama tesisleri, zemin ıslahı, heyelan önleme ve toprak hafriyatı, derin kazı ve iksa sistemleri, tesisler ile aşağıdaki çalışmaları kapsar:

a) Mühendislik yapılarının tasarımının yanı sıra inşasının ve projelerinin denetlenmesi ve periyodik bakımı.

b) Yapı-zemin etkileşim problemleri.

c) Heyelan etütleri, heyelan önleme ve ıslah projelerinin hazırlanması.

ç) Yapıların yangın güvenliğinin belirlenmesi.

d) Doğa kanunlarının, olgu ve güçlerinin araştırılması.

e) Tasarım, plan ve şartnameler ile mühendislik raporlarının hazırlanması ve teslimi.

f) Yapı malzemelerinin kullanımı ve tasarımının maliyeti ve niteliklerinin belirlenmesi.

g) Kamu, tüzel kuruluşlar ve gerçek kişiler adına müşavirlik ve bilirkişilik yapılması.

ğ) Yetkin, uzman, teknik ya da özel danışmanların çalışmalarının koordinasyonu yapılması.

h) (a) ila (g) bentlerinde belirtilen çalışmaların yürütülmesine yönelik keşif ve hakedişlerin hazırlanması, fizibilite raporlarının hazırlanması, iş güvenliği faaliyetleri, elektronik veya bilgisayar destekli verilerin oluşturulması, hazırlanması ya da değiştirilmesi.

İnşaat mühendisliği uzmanlık alanları

MADDE 5- (1) Meslek mensubu, mesleğini sadece yetki aldığı uzmanlık alanında icra eder. Uzmanlık alanları, Oda tarafından hazırlanan uygulama yönetmeliğince belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İnşaat Mühendisi, Uzman İnşaat Mühendisi ve Yetkin İnşaat Mühendisi

İnşaat mühendisi olma koşulu

MADDE 6- (1) İnşaat mühendisi, en az 4 yıl lisans düzeyinde inşaat mühendisliği eğitimi almış ve bunu belgelemiş kişidir.

İnşaat mühendisinin mesleki faaliyette bulunma koşulları

MADDE 7- (1) İnşaat Mühendisinin mesleki faaliyette bulunması için şu koşulları yerine getirmesi gerekir:

a) İnşaat Mühendisleri Odası üyesi olmak.

b) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

c) En az dört yıl inşaat mühendisliği eğitimi aldığını ve başarılı olduğunu belgelemek.

İnşaat mühendisinin yapacağı işler

MADDE 8- (1) İnşaat mühendisinin yapacağı işler şunlardır:

a) Bodrum katı dışında en çok iki katlı ve yapı inşaat alanı toplam 200 metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar.

b) Entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapı ve tesisler.

c) Köy yerleşik alanlarında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olmayan iskân dışı alanlarda ve nüfusu 5.000'in altında olan belediyelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bodrum katı ve çatı arası dışında en çok iki katlı ve yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 300 metrekareyi geçmeyen konut yapıları ile bunların kömürlük, otopark, depo gibi müştemilatı olmak üzere birden fazla müstakil yapının bulunduğu parsellerde, bütün yapıların toplam yapı inşaat alanının 200 metrekareyi geçmeyen yapıların tasarım ve denetimi.

ç) Uzman veya yetkin bir inşaat mühendis tarafından tasarlanmış bir işin yerine getirilmesi sırasında sorumlu müteahhit veya kuruluş bünyesinde inşaat mühendisliği hizmetleri.

d) Kamu idaresi veya yerel yönetim organları tarafından göreve getirilmiş uzman, yetkin veya denetim inşaat mühendislerinin yanında yardımcı inşaat mühendisliği.

e) Uzman inşaat mühendisi, yetkin inşaat mühendisi, proje denetim inşaat mühendisi veya yapı denetim mühendisinin sorumluluğunda yardımcı inşaat mühendisliği.

f) Gerçek ve tüzel kuruluşların bünyesinde mesleki uygulama sayılan konularda imza yetkisi gerektirmeyen işler.

Temel İnşaat Mühendisliği Sınavı

MADDE 9- (1) Temel İnşaat Mühendisliği Sınavı, inşaat mühendisinin yetki almak istediği alanda uzmanlık sınavına girebilmesi için başarması gereken sınavdır. Sınav, adayın, matematik ve temel fen bilimleri dahil olmak üzere temel inşaat mühendisliği konularında bilgi birikimini ölçmeye yönelik olur.

(2) Tezli yüksek lisans ya da doktora dereceli mühendisler Temel İnşaat Mühendisliği Sınavında başarılı olmuş sayılırlar.

(3) Sınav, Oda tarafından hazırlanan yönetmeliğine uygun olarak, oda bünyesindeki Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunca yazılı olarak yılda iki defa yapılır.

Uzman inşaat mühendisi olma koşulları

MADDE 10- (1) Uzman inşaat mühendisi olma koşulları şunlardır:

a) İnşaat Mühendisleri Odasına üye olmak.

b) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

c) Uzman Mühendislik Sınavında başarılı olmak.

Uzman inşaat mühendisinin yapacağı işler

MADDE 11- (1) Uzman inşaat mühendisleri, 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde tanımlanan işler hariç olmak üzere, yetki aldığı uzmanlık alanına giren işleri yapabilirler.

Uzman Mühendislik Sınavına başvuru koşulları

MADDE 12- (1) Uzman Mühendislik Sınavına başvuru koşulları şunlardır:

a) Temel Mühendislik Sınavında başarılı olmak.

b) Meslek içi Eğitim Merkezinin eğitim programını tamamlamak.

c) Akredite olmuş yükseköğretim kurumundan mezun olanlar için en az üç yıl, akredite olmamış yükseköğretim kurumundan mezun olanlar için en az beş yıl mesleki faaliyette bulunmuş olmak.

(2) Yetki alacağı uzmanlık alanında aranan mesleki deneyim süresi şartı; tezli yüksek lisans yapmış olanlar için iki yıl, doktora yapmış olanlar için ise bir yıldır.

(3) Meslek İçi Eğitim Merkezinin kurs ve seminerlerinde geçen süre, altı ayı geçmemek kaydıyla mesleki deneyim süresinden sayılır.

(4) Mesleki deneyim için gerekli mesleki faaliyet alanları ve yerleri Oda tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Yetkin inşaat mühendisi olma koşulları

MADDE 13- (1) Yetkin inşaat mühendisi olma koşulları şunlardır:

a) İnşaat Mühendisleri Odasına üye olmak.

b) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.

c) Yetki aldığı uzmanlık alanında en az yedi yıl uzman mühendis olarak mesleki deneyim sahibi olmak ve bunu belgelemek.

ç) Yetkin Mühendislik Sınavında başarılı olmak.

Yetkin inşaat mühendisinin yapacağı işler

MADDE 14- (1) Yetkin inşaat mühendisinin yapacağı işler şunlardır:

a) Yetki aldığı uzmanlık alanında uzman inşaat mühendislerinin yaptığı işler.

b) Köprüler, sismik yalıtımlı yapılar, temel üst kotundan itibaren yüksekliği 60 metreyi geçen yüksek binalar, yapı-kazık zemin etkileşimi gerektiren bina tasarımları ile deprem sonrası kullanımı gereken binalar, insanların uzun süreli ve yoğun olarak bulunduğu binalar, değerli eşyanın saklandığı binalar ve tehlikeli madde içeren binaların tasarımı.

Sınavlara başvuru tarihi

MADDE 15- (1) 6 ncı, 10 uncu ve 13 üncü maddelerde belirtilen koşulları yerine getirenler, Odaya önceden yazılı olarak başvururlar. Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu başvuruyu değerlendirerek gerekli koşulları yerine getirmiş adayı sınava davet eder. Başvuru için gerekli koşullar, Oda tarafından hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Sınav komisyonları

MADDE 16- (1) Temel mühendislik, uzman mühendislik ve yetkin mühendislik sınavları, Oda bünyesindeki Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunca yılda iki defa yazılı olarak yapılır.

(2) Sınav komisyonları, uzmanlık alanlarına göre yedi üyeden oluşturulur. Üyelerin ikisi Bakanlık tarafından görevlendirilir. İki üye üniversitelerin ilgili fakültelerinden teklif edilecek dört aday arasından, üç üye Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu tarafından önerilen ve Oda yönetim kurulunca uygun görülen beş aday arasından Bakanlık tarafından seçilir. Aynı usulle aynı sayıda yedek üye belirlenir.

(3) Sınavların adil, tarafsız ve mevzuatına uygun olarak yapılmasından Oda ile Bakanlık sorumludur.

(4) Sınav komisyonlarına önerilecek adayların uzman veya yetkin inşaat mühendisi olmaları, en az on beş yıl mesleki deneyim sahibi veya bu kadar süre ilgili uzmanlık alanında öğretim üyeliği ya da öğretim görevliliği yapmış olmaları şarttır.

(5) Sınavlara ilişkin usul ve esaslar, Oda tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu

Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu

MADDE 17- (1) Mühendislik Değerlendirme Kurulu, Oda yönetim kurulu tarafından uzman veya yetkin inşaat mühendisleri arasından seçilir.

(2) Mühendislik Değerlendirme Kurulu yedi asıl, yedi yedek üyeden oluşup dört yıllık bir süre için seçilirler. Her iki yılda bir tek sayılı, daha sonraki dönemde çift sayılı üyeler yenilenip seçilerek kurulun sürekliliği sağlanır. Kurulun en az üç üyesi yetkin inşaat mühendisi olmak zorundadır.

(3) Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun tüm üyeleri mesleğinde en az on beş yıl deneyimli uzman veya yetkin inşaat mühendislerinden oluşur.

(4) Üye seçimine ilişkin usul ve esaslar, Oda tarafından hazırlanan uygulama yönetmeliği ile düzenlenir.

Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun görevleri

MADDE 18- (1) Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Yıllık bütçelerini yapıp Oda yönetim kuruluna sunmak.

b) Meslek içi eğitim programlarının esaslarını belirlemek, programları hazırlamak ve öğretim üyelerini belirlemek.

c) Yetkin, uzman ve temel mühendislik sınavlarının esaslarını belirlemek, ilgili uzmanlık alanında sınav komisyonlarını oluşturmak ve sınavları yapmak.

ç) Gerekli gördüğü işleri yaptırmak için komisyonlar kurmak.

d) Sınavların kapsamını ve mevzuatını belirlemek ve en az dört ay öncesinden bunları yazılı doküman haline getirip yayınlamak.

e) Bu Kanunda tanımlanan meslek mensuplarının unvanını ve mührünü vermek.

(2) Kurulun çalışma usul ve esasları ile Kurul üyelerine ödenecek ücret Oda tarafından hazırlanan uygulama yönetmeliği ile belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Mesleki Faaliyetleri Sürdürme, Yaptırımlar

Yetkin ve uzman inşaat mühendislik yetkisini sürdürebilme koşulları

MADDE 19- (1) Yetkin veya uzman mühendis unvanını alan meslek mensubu her yıl, o yıl için Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun belirleyeceği konu ve sürede en az yirmi dört saat meslek içi eğitim ve geliştirme çalışmalarına katılır.

(2) Yetkilendirme üç yılda bir, üyenin yazılı başvurusuyla yenilenir. Yetkilendirme süresi bitiminden itibaren bir yıl içinde yetki yenilemesi yapılmamış kişinin yetkisi dondurulur.

(3) Aidatını ödemeyen üyenin yetkisi yenilenmez.

Dondurulmuş yetkinin yeniden aktif hale getirilmesi

MADDE 20- (1) Yetkisi dondurulmuş meslek mensupları hakkında uygulanacak işlem ve izlenecek yöntem Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu tarafından karar verilir.

(2) Yetkilendirme süresinin sona erdiği tarihten itibaren bir yıl içinde başvuru yapmayanlar hakkında şu şartların sağlanması halinde yeniden yetkilendirme kararı verilebilir:

a) Bu süre boyunca yüz kızartıcı bir suçtan hüküm giymemiş olmak.

b) Mühendislerin bir yıl boyunca almak zorunda oldukları sürekli mesleki gelişim eğitimlerini tamamlamış olmak.

c) Yetkin veya uzman inşaat mühendisi olma koşullarını sağlamak.

(3) Daha önceki mühür ve yetki belgesini yeniden talep eden meslek mensubu, yetki yenilememe nedenlerini, gerekçeleriyle birlikte detaylı şekilde yazıp Mühendislik Değerlendirme Kuruluna vermek zorundadır.

(4) Dondurulmuş süre boyunca fiilen mühendislik faaliyetleri içinde olduğunu belgeyle ispat eden kişiler, sınavsız şekilde yeniden yetkilendirilebilir. Ancak bu kişiler, geçmişe dönük aidat borçlarını gecikme bedelleriyle birlikte ödemek zorundadır.

(5) Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu, başvuru sahibinin Kurul tarafından belirlenen bir yetkin veya uzman mühendisin denetiminde ara verdiği süreyi geçmeyecek şekilde mühendislik faaliyetinde bulunmasını talep edebilir. Bu sürenin sonunda yeterli görülen kişiler yeniden yetkilendirilebilir.

Yetkin ve uzman inşaat mühendisi yetkisinin sonlandırılması

MADDE 21- (1) Yetkin ve uzman inşaat mühendisi yetkisi,

a) Meslek mensubunun iş göremeyecek biçimde akli ve bedensel maluliyeti bulunduğu sağlık kurulu raporu ile tespit edilmesi,

b) Meslek mensubunun yazılı olarak başvurusu,

c) Meslek mensubunun yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olması,

ç) Meslek mensubuna Oda Onur Kurulu ve TMMOB Yüksek Onur Kurulu tarafından meslekten men cezası verilmesi,

d) Meslek mensubunun Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kuruluna eksik ve yanlış bilgi ile başvurduğunun tespit edilmesi,

e) Meslek mensubunun uygulamalarında mal ve cana zarar veren önemli hatalar yaptığıının yasal olarak saptanması,
hallerinde sonlandırılır.

Yaptırım uygulanması gerektiren faaliyetler

MADDE 22- (1) Yaptırım uygulanmasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a) Yetki almadığı uzmanlık alanında, yetki almış gibi faaliyette bulunmak,
- b) Hatalı olduğunu bildiği bir rapor ya da bir kayıt hazırlamak, kanunlar tarafından talep edilen bir raporu kasıtlı olarak yanlış dosyalamak, ya da kayıtların dosyalanmasını kasıtlı olarak mâni olmak ya da birini bunu yapmaya teşvik etmek.
- c) Yalnızca yetkin ve uzman mühendislerin imzalayabileceği nitelikteki rapor veya kayıtları usule aykırı şekilde hazırlamak veya imzalamak,
- ç) Ürün ya da hizmetlerin hileli, hatalı, yanıltıcı veya yanlış yönlendirici bir şekilde reklamını yapmak,
- d) Mühendislik pratiğinde, ihmal, yetersizlik ya da suistimale karışmak,
- e) Mühendislik faaliyetlerini yetkisi iptal edilmiş veya dondurulmuş olarak sürdürmek,
- f) Mührünü, ismini ya da dijital imzasını kendisinin hazırlamadığı ya da kendisinin gözetim ve kontrolü altında hazırlanmamış bir çizim, detaylandırma, plan, rapor ya da dokümana basmak ya da basılmasına izin vermek,
- g) Oda tarafından hazırlanan Etik Kurallar Yönetmeliğinde yer alan kuralları ihlal etmek.

Disiplin cezaları

MADDE 23- (1) Oda Disiplin Kurulu tarafından, 22 nci maddede sayılan fiillerden birini veya birkaçını işleyen, mesleğin onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunan, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan yahut görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan meslek mensupları hakkında mühendislik hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi maksadı ile durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

- a) Uyarma: Meslek mensubuna mesleğin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.
- b) Kınama: Meslek mensubuna görevinde ve davranışlarında kusurlu sayıldığıının yazı ile bildirilmesidir.
- c) Geçici olarak mesleki faaliyetlerden alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak koşuluyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetlerden alıkoymadır.
- ç) Uzmanlık sıfatının kaldırılması: Meslek mensubunun sahip olduğu uzmanlık yetkisinin geri alınarak, ilgili uzmanlık alanında faaliyette bulunma yetkisinin sona erdirilmesidir.
- d) Meslekten çıkarma: Meslek mensubunun yetkilerinin geri alınarak bir daha bu mesleği icra etmesine izin verilmemesidir.

(2) Meslek kurallarına, mesleğin vakar ve onuruna aykırı fiil ve harekette bulunanlar ile görevin gerektirdiği güveni sarsıcı harekette bulunan meslek mensupları hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.

(3) Görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlükle yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da bu Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

(4) Tasdik yetkisini gerçeğe aykırı olarak kullandığı, denetim üst kurulunca ilk defa tespit edilen ve rapora bağlanan proje ve yapı denetim mühendisleri hakkında geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma, bu husus tekerrür edip bunun mahkeme kararıyla kesinleşmesi halinde de yetkinlik, uzmanlık ve denetim sıfatını kaldırma cezası verilir.

(5) İşverenle birlikte kasıtlı olarak kamu zararına neden oldukları mahkeme kararıyla kesinleşen meslek mensuplarına meslekten men cezası verilir.

(6) Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezası gerektiren davranışta bulunan meslek mensubuna, her yeni suç için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

(7) Beş yıllık dönem içinde iki defa geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren fiili yeniden işleyen meslek mensupları hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.

(8) Onur kurulu, fiilin niteliği ve sonuçlarına göre bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezasının uygulanmasına karar verebilir.

(9) Hakkında disiplin soruşturması yürütülen meslek mensubu hakkında adli tahkikat yapılması veya mahkemece hüküm kurulması, disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

(10) Meslek mensubu hakkında savunma alınmadan disiplin cezası verilemez. Tebligatın resmî ve yazılı olarak yapılmasından sonra otuz günlük süre içinde savunma yapmayanlar, savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

(11) Disiplin cezaları, meslek mensubuna resmî ve yazılı olarak tebliğ edilir ve kesinleşme tarihinden itibaren uygulanır.

Görevle ilgili suçlar

MADDE 24- (1) Meslek mensupları görevlerini yerine getirirken veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı, fiillerin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi hükümleri uyarınca cezalandırılır.

Meslek unvanlarının haksız kullanılması

MADDE 25- (1) Kanunen kullanmaya yetkisi olmayanlar tarafından, inşaat mühendisi, uzman inşaat mühendisi, yetkin inşaat mühendisi, proje denetim inşaat mühendisi ve yapı denetim inşaat mühendisi unvanlarını veya bu unvan veya kavramları çağrıştıracak veya onlara benzer her türlü unvan, ibare veya rumuzların kullanılması yasaktır.

(2) Birinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(3) Oda, birinci fıkraya aykırı davranışları Cumhuriyet Savcılığına bildirmek mecburiyetindedir. Cumhuriyet Savcılığının tahkikatının sonucu, Odaya ve ilgililerine bildirilir.

Mesleki davranış

MADDE 26- (1) Meslek mensupları, mühendislik hizmetlerini meslek ilkeleri ve Oda tarafından hazırlanan Etik Kurallar Yönetmeliğine göre yürütür.

(2) Yetkin veya uzman inşaat mühendisi yaptığı işin gereği olarak yetki almadığı bir uzmanlık alanına giren konularda, o alanda uzman veya yetkin olan mühendis veya mühendislerle çalışmak zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM

Sorumluluk, Ücret, Harç, Mühür ve Hizmetler

Sorumluluk

MADDE 27- (1) Meslek mensubunun mesleki faaliyetini bir iş yerinde veya kurumda yapıyor olması, onu ihmal, suiistimal ya da yanlış uygulamaların kişisel sorumluluğundan muaf tutmaz.

(2) Bir kurumun veya kuruluşun sahibi ya da hissedarının kişisel sorumluluğu, ortak ya da çalışanının kişisel sorumluluğundan daha fazla olamaz. Bir kurum ya da kuruluş; şube ya da çalışanlarının işlediği ihmal, hata ya da suistimalden bütünüyle sorumludur.

(3) Ortaklık olmayan bir kurum veya kuruluşun herhangi bir çalışanı, kurum adına hizmet sunarken sadece kendisinin ya da altında çalışanların ihmal, suistimal ve yanlış uygulamalarından sorumludur.

(4) Meslek mensupları, üstlendiği görevlerle ve verdiği kararlarla ilgili tüm teknik, idari ve mali risklerden sorumludur.

(5) Yetkin ve uzman mühendis, tasarımını ve denetimini üstlendiği projelerde, her proje için, Bakanlığın yayımlanmış olduğu tahmini inşaa maliyetine göre, inşaa maliyetinin en az %2'sine karşılık gelen miktarda mesleki sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır.

Mühendislik hizmetleri asgari ücretleri

MADDE 28- (1) Ücret; meslek mensuplarının hizmetlerine karşılık olan meblağı ifade eder. Ücretin asgari miktarı tarife ile belirlenir. Ücretin tespitinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi esas alınır.

(2) Tarifedeki asgari miktar altında ücret karşılığında iş kabulü disiplin cezasını gerektirir.

(3) Oda yönetim kurulu her yıl ocak ayında geçerli olmak üzere mühendislerin yapacakları iş ve hizmetler karşılığında alacakları ücretleri gösterir tarifeyi hazırlar ve tarife Resmî Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girer. Tarife Resmî Gazete'de yayımlanıncaya kadar eski tarife geçerlidir.

Mühürler

MADDE 29- (1) Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunca, yetkin ve uzman mühendisin kullanımı için bir veya daha fazla mühür şekli tayin edilir. Mührün şekli ve kullanımına ilişkin usul ve esaslar Oda tarafından hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

(2) Meslek mensupları yaptıkları işlere ait resmî belge niteliğinde olan doküman ve belgeleri imzalayıp mühürlemek zorundadırlar.

(3) Yetki süresi bitmiş, iptal edilmiş ya da yetkisi dondurulmuş bir kişinin herhangi bir dokümanı mühürlemesi, dijital olarak mühürle onaylaması ya da dijital imza kullanması hukuka aykırıdır. Yetkisi iptal edilen veya dondurulan mühendis, iptal ya da dondurma kararının gerçekleştiği tarihten itibaren otuz gün içinde mührünü Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kuruluna teslim etmek ve dijital imzasının iptalini onaylatmak zorundadır.

ç) Mühürlerde, ilgili meslek mensubunun yetkilendirme süresinin bitim tarihi yer almak zorundadır.

d) Uzman ve yetkin mühendisler, mesleği ile ilgili olarak yaptığı iş ve işlemleri kronolojik olarak listeleyip her yılsonunda Odaya teslim eder.

Harçlar

MADDE 30- (1) Yetkin, uzman ve temel mühendislik sınavlarına başvuru harcı, o yıla ait uzman mühendis aidatının üç katını geçemez.

(2) Sınava girip başarısız olanlara başvuru harcı iade edilmez.

(3) Yetkin ve uzman mühendis mührü için alınacak harç miktarı, Oda tarafından çıkarılan yönetmelikle belirtilir. Ancak mühür için alınacak harç miktarı, sınav başvuru harcının yarısını geçemez.

(4) Meslek mensubu yıllık aidatını düzenli olarak ödemek zorundadır.

Hizmetler

MADDE 31- (1) Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu hizmetleri, Kurulun önerisi üzerine Oda tarafından atanan personel tarafından yürütülür.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinde üniversitelerde inşaat mühendisliği programlarında öğrenim görmekte olanlar, Temel İnşaat Mühendisliği Sınavından muaftır.

(2) Bu Kanunun yayımı tarihinde en az on iki yıl mesleki faaliyette bulunduğunu belgeleyenler, Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun değerlendirmesi sonucu uygun görülmeleri halinde yetkin inşaat mühendisi unvanı alabilirler.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinde en az yedi yıl mesleki faaliyette bulunduğunu belgeleyenler, Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun değerlendirmesi sonucu uygun görülmeleri halinde Yetkin Mühendislik Sınavına başvurabilirler.

(4) Bu Kanunun yayımı tarihinde en az üç yıl mesleki faaliyette bulunduğunu belgeleyenler, Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulunun değerlendirmesi sonucu uygun görülmeleri halinde uzman inşaat mühendisi unvanı alabilirler.

(5) Bu madde hükümlerinin uygulanmasında Mühendislik Mesleki Değerlendirme Kurulu ve sınav komisyonlarında görev alacak inşaat mühendislerinin, en az on beş yıl mesleki deneyime sahip olmaları şarttır.

(6) Bu madde hükümleri, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren dört yıl süreyle uygulanır.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.